

Św. Stanisław

*Był człowiek, w którym moja ziemia ujrzała, że jest związana z niebem.
Był taki człowiek, byli ludzie... i ciągle tacy są...*

Karol Wojtyła, *Stanisław*

Święty Stanisław biskup i męczennik

Krakowski biskup Stanisław ze Szczepanowa wspólnie z księciem Bolesławem Śmiałym, późniejszym królem Bolesławem II Szczędrym, podejmował w Polsce ► **legatów** papieskich. Ich pobyt zaowocował odnowieniem na ziemiach polskich życia kościelnego zniszczonego wskutek reakcji pogańskiej po chrzcie Polski. Bolesław wspierany radą Stanisława zorganizował m.in. metropolię gnieźnieńską, co było niezbędne do przeprowadzania koronacji władców. Przyczynił się także do rozwoju klasztorów benedyktyńskich, na których opierała się ewangelizacja ziem polskich.

Stanisław był jednak przede wszystkim duszpasterzem, który nie wahał się upomnieć nawet króla, gdy ten postępował niewłaściwie. Prawdopodobnie biskup stanął w obronie zbyt surowo ukaranych członków opozycji antykrólewskiej. Miał nawet zagrozić Bolesławowi ► **klątwą kościelną** z powodu jego okrucieństwa wobec politycznych przeciwników. Król potraktował go wtedy jak ► **lennika**, który złamał zaprzysiężoną mu wierność – czyli jak zdrajcę. W konsekwencji w 1079 roku Stanisław został z polecenia króla zamordowany. Według tradycji stało się to podczas Mszy Świętej odprawianej przez biskupa w kościele na krakowskiej Skalce.

Stanisław angażował się w sprawy nie tylko Kościoła, ale także państwa polskiego. Nie wahał się ryzykować życia w imię chrze-

ścijańskich zasad, które wyznawał. Pozostał im wierny, choć narażiło go to na zarzut sprzeniewierzenia się królowi, z którym żył dotychczas w przyjaźni, i w końcu – na śmierć.

Biskup Stanisław został kanonizowany w 1253 roku w Asyżu. Jego wstawiennictwu przypisuje się m.in. zjednoczenie Polski po rozbiciu dzielnicowym.

Król Bolesław po wielu latach podjął pokutę za swój czyn. Do końca życia służył innym we wspólnocie zakonnej w Osjaku.

Westerplatte

Cztery tysiące żołnierzy, w tym doborowe jednostki armii niemieckiej, zdobywały Westerplatte! Cztery tysiące przeciw 185, z których ubyto już w pierwszych dwu dniach 11 zabitych, kilku rannych nie nadających się już do dalszej walki, wielu kontuzjowanych lub lżej rannych. Niemcy zmieniali się, szli do ataku wypoczęci, najedzeni. Załoga Westerplatte przez 6 nocy i 6 dni trwała na stanowiskach, na których zastał ją pierwszy dzień bez snu, bez wypoczynku, w ciągłym napięciu, pozbawiona ciepłego posiłku, bez wody, gdyż wszystkie studnie zostały zniszczone już w pierwszym dniu, z wyjątkiem artezyjskiej w podziemiach koszar. Za pożywienie służyły suchary i tłuste konserwy, których spragnione wody gardła nie mogły przełknąć. Na wartowniach panowała duchota, gazy z broni, wyziewy ludzkich ciał.

Wszyscy cierpieli na bóle głowy z zatrucia. Brak snu, ta największa męka wyczerpywała ich do nieprzytomności, zasypiali strzelając. Na placówkach otwartych żar wysysał każdą kroplę wilgoci z udreńczonych ciał, nic nie chroniło przed pociskami i odłamkami. O żarliwości walki świadczy suma strat. Wśród obrońców 15 zabitych – u Niemców ponad 400! Co podtrzymuje w załodze wolę walki? Przede wszystkim chęć wypełnienia obowiązku żołnierskiego i – patriotycznego.

Janina Skowrońska-Feldmanowa, *Westerplatte* (fragment)

Działania wojenne podczas II wojny światowej

ZADANIE DODATKOWE

Podaj przykłady Polaków, którzy rozślawiają imię Polski w świecie.

Jak sądzisz?

We współczesnej Europie zacierają się granice między państwami i coraz częściej mówi się o tym, że kraje europejskie tworzą jedną rodzinę. Czy dzisiaj możemy jeszcze mówić o patriotyzmie? Co dziś oznacza patriotyzm?

Refleksja i modlitwa

Co czuję, myśląc „ojczyzna”? Czym dla mnie jest Polska?

Boże, Ty dałeś mi życie tu, na tej ziemi,
i sprawiłeś, że kształtuje mnie polska historia i kultura.
Proszę, pobłogosław moją ojczyznę,
daj, by w niej panował pokój i sprawiedliwość.
Pomóż mi kochać bliźnich przez służbę narodowi.
Amen.

Moje Westerplatte

Wiemy, że tu, na tym miejscu, na Westerplatte, we wrześniu 1939 roku grupa młodych Polaków, żołnierzy, pod dowództwem majora Henryka Sucharskiego trwała ze szlachetnym uporem, podejmując nierówną walkę z najeźdźcą. Walkę bohaterską. Pozostali w pamięci narodu jako wymowny symbol. Trzeba, ażeby ten symbol wciąż przemawiał, ażeby stanowił wyzwanie dla coraz nowych ludzi i pokoleń Polaków.

Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje „Westerplatte”. Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić. Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można „zdezzeretować”.

Wreszcie – jakiś porządek prawd i wartości, które trzeba „utrzymać” i „obronić”, tak jak Westerplatte, w sobie i wokół siebie. Tak, obronić – dla siebie i dla innych.

bł. Jan Paweł II, *Przemówienie 12 czerwca 1987 na Westerplatte*

PYTANIA I ZADANIA

1. Na podstawie tekstu *Święty Stanisław biskup i męczennik* odpowiedz, w jaki sposób wyrażała się troska świętego Stanisława o ojczyznę.
2. Odpowiedz, czym kierowali się żołnierze polscy, walcząc w obronie Westerplatte i oddając życie na innych frontach.
3. Jakie cechy łączą świętego Stanisława i obrońców Westerplatte? Napisz, kto to jest patriota.
4. Jak rozumiesz słowa z przemówienia Ojca Świętego: „Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje «Westerplatte»”?

Jeśli chcesz...

Ułóż modlitwę w intencji ojczyzny. Korzystaj z niej możliwie często.

SŁOWNIK

- **legat** – duchowny delegowany przez papieża do danego kraju w celu wypełnienia określonego zadania
- **klątwa kościelna** – „wykluczenie ze wspólnoty”, czyli wyłączenie z życia sakramentalnego i ograniczenie korzystania z praw w Kościele
- **lennik** – *hist.* w ustroju feudalnym: posiadacz dóbr na prawie lennym, zobowiązany do pełnienia służby wojskowej, zależny sądownie od tego, kto nadał mu dobra, czyli od seniora

Masz wiadomość!

- Ludzie powinni budować między sobą braterstwo w prawdzie i miłości, na wzór jedności Trójcy Świętej: Ojca, Syna i Ducha Świętego (por. KKK 1878).
- Społeczność jest niezbędna do realizacji powołania każdego człowieka. Przez wymianę „talentów”, służbę i dialog z innymi ludzie odpowiadają także na powołanie wspólne. Jest to powołanie do świadczenia o miłości Boga i kształtowania się na wzór Jezusa Chrystusa (por. KKK 1877, 1879).
- Patriotyzm to zobowiązująca każdego postawa miłości ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem oraz poczucie więzi społecznej i wspólnoty kulturowej.
- Patriotyzm wyraża się w podporządkowaniu dążeń osobistych sprawom narodu i ojczyzny, jeśli wymaga tego ich dobro.